

Số: /SLĐTBXH-VP
V/v chuẩn bị nội dung trả lời chất vấn
tại Kỳ họp 23 HĐND tỉnh

Hà Tĩnh, ngày tháng năm 2024

Kính gửi: Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh

Thực hiện Văn bản số 660/HĐND ngày 26/11/2024 của Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh về việc chuẩn bị trả lời chất vấn tại Kỳ họp thứ 23 HĐND, Văn bản số 7281/UBND-TH₁ ngày 28/11/2024 của Ủy ban nhân dân tỉnh về việc chuẩn bị nội dung trả lời chất vấn tại Kỳ họp thứ 23 HĐND tỉnh; Sở Lao động - Thương binh và Xã hội báo cáo nội dung trả lời chất vấn, cụ thể như sau:

1. *Thực hiện phân luồng học sinh, hàng năm các trường nghề và Trung tâm giáo dục nghề nghiệp - giáo dục thường xuyên trên địa bàn tuyển sinh, đào tạo khoảng 4.000 học sinh trung học phổ thông, trong đó các trường nghề chiếm hơn 50% nhưng nguồn lực đầu tư chưa tương xứng, bất cập nhất là vấn đề học phí (chưa có hướng dẫn về học phí đối với các trường thực hiện cơ chế tự chủ 100%). Đề nghị UBND tỉnh cho biết thực trạng, nguyên nhân và giải pháp thời gian tới.*

Trả lời: Nội dung trọng tâm chất vấn liên quan đến chức năng về đào tạo học sinh THPT và học phí học sinh THPT thuộc lĩnh vực quản lý nhà nước của Sở Giáo dục và Đào tạo. Tuy nhiên, với nhiệm vụ QLNN lĩnh vực giáo dục nghề nghiệp và được UBND tỉnh giao, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội trả lời như sau:

Hiện nay, trên địa bàn tỉnh có 8 trường trung cấp, cao đẳng nghề tham gia đào tạo Chương trình GDTX cấp THPT, trong đó có 05 trường công lập thuộc tỉnh, 01 trường công lập thuộc Tổng LĐLĐ Việt Nam, 01 phân hiệu thuộc Trường cao đẳng nghề Công thương thuộc Bộ Công thương, 01 trường tư thục.

Việc giảng dạy khối lượng kiến thức văn hóa trung học phổ thông trong trường nghề thực hiện theo Thông tư số 15/2022/TT-BGDĐT ngày 08/11/2022 của Bộ GDĐT¹. Tuy nhiên, các trường nghề hiện nay không đào tạo theo hệ này do các học sinh không có nguyện vọng vì không được thi và cấp bằng tốt nghiệp THPT.

Để vừa học trung cấp nghề vừa được thi và cấp bằng tốt nghiệp THPT, các em học sinh phải học Chương trình GDTX cấp THPT tại các Trung tâm GDNN - GDTX hoặc các trường PTTH.

¹ Quy định việc giảng dạy khối lượng kiến thức văn hóa trung học phổ thông trong cơ sở giáo dục nghề nghiệp.

Theo quy định của Luật Giáo dục và hướng dẫn của Bộ GDĐT tại Công văn số 2857/BGDĐT-GDĐT ngày 31/7/2020 về tổ chức dạy Chương trình GDĐT cấp THPT kết hợp với dạy nghề tại các cơ sở GDĐT, thì các trường nghề muốn giảng dạy phải phối hợp với trung tâm GDĐT để thực hiện. Đơn vị chủ trì là Trung tâm GDĐT.

Theo quy định tại khoản 6 Điều 9 Nghị định 81/2021/NĐ-CP ngày 27/8/2021 của Chính phủ², các trường nghề đã tự chủ 100% hay chưa tự chủ 100% khi tham gia phối hợp với Trung tâm GDNN-GDĐT để thực hiện chương trình giáo dục phổ thông đều áp dụng mức học phí tương đương với mức học phí của cơ sở giáo dục phổ thông công lập cùng cấp học trên địa bàn.

Tại Hà Tĩnh, học phí, mức thu học phí cụ thể chương trình giáo dục phổ thông các khu vực đã được quy định tại Nghị quyết số 126/2024/NQ-HĐND ngày 18/7/2024 của HĐND tỉnh quy định mức thu học phí đối với cơ sở giáo dục mầm non, giáo dục phổ thông công lập trên địa bàn tỉnh Hà Tĩnh từ năm học 2023-2024.

Việc đầu tư cơ sở vật chất tại các trường nghề để thực hiện đào tạo học sinh trung học phổ thông, chủ yếu do các trường bố trí kinh phí từ nguồn thu học phí.

Vì vậy nội dung bất cập liên quan đến học phí nói trên thuộc thẩm quyền giải quyết các cơ quan trung ương.

Hiện nay, Bộ Giáo dục và Đào tạo đang tổ chức lấy ý kiến dự thảo Nghị định của Chính phủ quy định chi tiết về liên thông giữa các cấp học, trình độ đào tạo trong hệ thống giáo dục quốc dân (Công văn số 6100/BGDĐT-GDDH ngày 02/10/2024).

Bộ Giáo dục và Đào tạo cũng đã có các Công văn số 2302/BGDĐT-KHTC ngày 17/5/2024, Công văn số 6708/BGDĐT ngày 18/10/2024 đề nghị các địa phương đánh giá tình hình thực hiện Nghị định 81/2021/NĐ-CP, Nghị định 97/2023/NĐ-CP về học phí để đề xuất Chính phủ sửa đổi phù hợp.

Trên đây là nội dung trả lời của Sở LĐ-TBXH, kính đề nghị chủ tọa kỳ họp mời Sở Giáo dục và Đào tạo trả lời bổ sung để được đầy đủ hơn.

2. Quản lý nhà nước về lao động còn có những hạn chế; tại một số doanh nghiệp, hợp tác xã trên địa bàn, quyền lợi của người lao động chưa được quan tâm đúng mức, nhất là chế độ bảo hiểm y tế, bảo hiểm xã hội. Đề nghị UBND tỉnh cho biết thực trạng, nguyên nhân và giải pháp trong thời gian tới.

Trả lời: Tham gia bảo hiểm xã hội, bảo hiểm y tế, bảo hiểm thất nghiệp (BHXH, BHYT, BHTN) đã mang lại nhiều lợi ích thiết thực cho người lao động. Không chỉ thế, việc tham gia BHXH, BHYT, BHTN còn là giải pháp cứu cánh cho nhiều lao động có thu nhập thấp và góp phần thực hiện có hiệu quả chính sách an

² Quy định về cơ chế thu, quản lý học phí đối với cơ sở giáo dục thuộc hệ thống giáo dục quốc dân và chính sách miễn, giảm học phí, hỗ trợ chi phí học tập; giá dịch vụ trong lĩnh vực giáo dục, đào tạo.

sinh. Vì vậy, việc tham gia đóng BHXH, BHYT ngày càng được các đơn vị, doanh nghiệp quan tâm thực hiện.

Tính đến tháng 30/11/2024, trên địa bàn toàn tỉnh có 3.470 doanh nghiệp, hợp tác xã tham gia đóng BHXH, BHYT cho 49.415 người lao động. Việc thực hiện các chính sách BHXH, BHYT ngày càng nghiêm túc đảm bảo quyền và lợi ích hợp pháp của người lao động. Tuy nhiên, hiện nay trên địa bàn vẫn còn tình trạng trốn đóng BHXH, BHYT cho người lao động và đặc biệt nợ đọng BHXH của 2.925 đơn vị DN, HTX với số nợ là 135,4 tỷ đồng làm ảnh hưởng đến quyền lợi thiết thực đối với 25.265 người lao động.

Tồn tại bất cập trên bao gồm nhiều nguyên nhân, nhưng nguyên nhân chính vẫn là: (1) vai trò và trách nhiệm của một số cấp ủy, chính quyền địa phương chưa thật sự quan tâm chỉ đạo, kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện chính sách BHXH, BHYT, BHTN đối với người lao động; chưa nắm chắc số lượng đối tượng phải tham gia BHXH bắt buộc trên địa bàn quản lý; (2) Sự phối hợp của các cơ quan QLNN có thẩm quyền và BHXH thực hiện các hoạt động thanh tra, kiểm tra, giám sát và khởi kiện các hành vi vi phạm pháp luật BHXH còn chưa nghiêm, chưa đủ sức răn đe đối với các đơn vị, doanh nghiệp có các hành vi vi phạm pháp luật BHXH, BHYT, BHTN; (3) Ngoài những nguyên nhân trên vai trò trách nhiệm của tổ chức công đoàn chưa được phát huy. Công đoàn ở các doanh nghiệp chưa thật sự trở thành điểm tựa, nơi đặt niềm tin của người lao động; (4) Người lao động chưa dám đấu tranh buộc doanh nghiệp phải tham gia BHXH, BHYT, BHTN cho mình. Vì vậy, doanh nghiệp dựa vào điểm yếu này để lách luật và không phải thực hiện nghĩa vụ của mình.

Để đưa chính sách BHXH, BHYT thực sự đi vào đời sống, việc phối hợp liên ngành giữa BHXH tỉnh và các sở, ngành liên quan, tổ chức đoàn thể được triển khai đồng bộ, hiệu quả, tạo bước phát triển vững chắc trong mở rộng diện bao phủ, khắc phục tình trạng nợ đọng BHXH, BHYT; thực hiện tốt công tác chi trả, bảo đảm quyền và lợi ích của người lao động.

Thực hiện tốt Chương trình số 176/CT/LĐTBXH-LĐLĐ-BHXH ngày 29/6/2022 về việc phối hợp thực hiện chính sách, pháp luật về lao động, bảo hiểm xã hội và Luật Công đoàn giai đoạn 2022-2025, tổ chức các hội nghị tuyên truyền, đối thoại về chính sách BHXH, BHYT tại các đơn vị, doanh nghiệp... Qua đó, giúp lãnh đạo các doanh nghiệp, người lao động hiểu rõ hơn chính sách, pháp luật về BHXH, BHYT.

Thường xuyên phối hợp chặt chẽ với Cục Thuế tỉnh, Sở Kế hoạch và Đầu tư và các đơn vị có liên quan chia sẻ dữ liệu các tổ chức, cá nhân, hộ gia đình đăng ký kinh doanh, đăng ký hoạt động, giải thể, phá sản, ngừng hoạt động làm căn cứ để có giải pháp triển khai công tác thu BHXH, BHYT, BHTN. Căn cứ dữ liệu quyết toán thuế của các đơn vị sử dụng lao động, BHXH tỉnh rà soát, đối chiếu đơn vị chưa tham gia BHXH hoặc còn nợ đọng chưa tham gia, gửi văn bản đến đơn vị

yêu cầu tham gia BHXH cho người lao động; theo dõi chặt chẽ việc đăng ký tham gia của các đơn vị để đôn đốc, xử lý;

Tăng cường phối hợp với các sở, ban, ngành liên quan, UBND các huyện, thành phố, thị xã trong công tác thanh tra, kiểm tra việc chấp hành pháp luật về BHXH, BHYT và thực hiện hiệu quả chức năng thanh tra chuyên ngành về đóng BHXH, BHYT, BHTN.

Tiếp tục phối hợp liên ngành giám sát thực hiện các chính sách, pháp luật về BHXH; khởi kiện các hành vi vi phạm pháp luật về BHXH gây ảnh hưởng đến quyền và lợi ích hợp pháp của người lao động, tập thể người lao động ra tòa án để thu hồi, xử lý "nợ xấu" hoặc khoan nợ đối với một số doanh nghiệp không có khả năng chi trả.

3. Mức trợ cấp ưu đãi đối với người có công được điều chỉnh tăng lên kể từ ngày 1/7/2024 theo quy định tại Nghị định số 77/2024/NĐ-CP của Chính phủ. Tuy nhiên, đến nay, người có công ở tỉnh ta vẫn chưa nhận được mức trợ cấp mới. Đề nghị UBND tỉnh cho biết nguyên nhân và giải pháp.

Trả lời: Đối với việc thực hiện điều chỉnh mức trợ cấp, phụ cấp cho người có công với cách mạng theo Nghị định số 77/2024/NĐ-CP ngày 01/7/2024 của Chính phủ³, UBND tỉnh đã giao Sở Lao động - Thương binh và Xã hội chủ trì, phối hợp với UBND các huyện, thành phố, thị xã rà soát, tổng hợp nguồn kinh phí tăng thêm theo mức trợ cấp, phụ cấp mới. Tổng kinh phí tăng thêm theo mức mới là 204 tỷ đồng. Bên cạnh đó, kinh phí còn thiếu thực hiện theo Nghị định số 55/2023/NĐ-CP ngày 21/7/2023 của Chính phủ⁴ là 82 tỷ đồng. Như vậy, tổng kinh phí Trung ương chưa cấp cho tỉnh Hà Tĩnh để thực hiện chi trả trợ cấp, phụ cấp ưu đãi cho người có công với cách mạng trên địa bàn tỉnh là 286 tỷ đồng.

UBND tỉnh đã giao Sở Lao động - Thương binh và Xã hội có Văn bản⁵ đề nghị Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội cấp nguồn kinh phí để chi trả trợ cấp, phụ cấp cho người có công với cách mạng trên địa bàn tỉnh. Tuy nhiên, đến nay Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội vẫn chưa thực hiện việc cấp nguồn kinh phí tăng thêm theo quy định để chi trả trợ cấp, phụ cấp cho người có công các tỉnh, thành phố trên phạm vi cả nước, trong đó có tỉnh Hà Tĩnh.

Sau khi Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội cấp nguồn kinh phí bổ sung theo quy định, UBND tỉnh sẽ giao Sở Lao động - Thương binh và Xã hội phối hợp với các sở, ngành liên quan và UBND các huyện, thành phố, thị xã thực hiện ngay việc chi trả trợ cấp, phụ cấp cho người có công với cách mạng trên địa bàn tỉnh.

³ Sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 75/2021/NĐ-CP ngày 24/7/2021 của Chính phủ quy định mức hưởng trợ cấp, phụ cấp và các chế độ ưu đãi người có công với cách mạng đã được sửa đổi, bổ sung một số điều theo Nghị định số 55/2023/NĐ-CP ngày 21/7/2023 của Chính phủ.

⁴ Sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 75/2021/NĐ-CP ngày 24/7/2021 của Chính phủ quy định mức hưởng trợ cấp, phụ cấp và các chế độ ưu đãi người có công với cách mạng.

⁵ Công văn số 1983/SLĐTBXH-KHTC ngày 19/7/2024, số 3171/SLĐTBXH-KHTC ngày 25/10/2024.

Trên đây là nội dung chuẩn bị trả lời chất vấn tại Kỳ họp thứ 23 HĐND tỉnh, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội kính gửi Thường trực Hội đồng nhân dân tỉnh, Ủy ban nhân dân tỉnh./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- UBND tỉnh (để b/c);
- Đ/c Lê Ngọc Châu, PCT UBND tỉnh (để b/c);
- Giám đốc, các PGĐ;
- Lưu: VT, VP.

GIÁM ĐỐC

Phan Tấn Linh